№ 18. Treschdeen, 30. Aprilî. 1897.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ fanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Sakajâ eelâ № 2.

Latweschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihseru eelâ № 22; Rihgâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksta rindinu, preekschpusê 20 kap.; pahrtulkoschana is swêschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — Leepajâ: Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36 un pee M. Peterfona. — Bauskâ: Steina kga apteekâ un Ed. Drengera k. bodê. — Talsôs: J. Hirschmana k. un H. Towa k. grahm. bodê. — Kuldigâ: Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — Wentspilî: Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — Dobelê: J. Dawidofska k. un E. Baldrina k. bodês. —

76. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjsch. — Rihgâ: W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — Eeksch- un ahrsemê: Rudolfa Moffes k. wisâs ekspedizijâs. — Walmeerâ: Trey'a k. grahm. bodê. — Walkâ: M. Rudolfa kga grahm. bodê. — Bes tam: pee zeen. mahzitajeem — tiklab Widsemê, kâ ari Kursemê.

Dsihwe Sibirijâ.

Atminas no Strauju Annas.

(Turpinajums.)

Ja, un tas zelsch, pa kuru brauzam, schis „leelais Sibirijas leelzelsch," kâ to mehds dehwet, tadehl ka tas eet wisai Sibirijai zauri, aiskerdams tahs galwenakahs pilsehtas, kâ Tomsku, Omsku, Krasnojarsku, Irkutsku, Tschitu un t. t., schis „leelais" zelsch naw wairak it nekas, kâ pa atmatu eebrauktas wehschas, kuru weenai pusei wilkta garam telegrafa lihnija. Loti daudsâs weetâs tam naw grahwju, pat simtu werstu garumâ. Kad nebuhtu telegrafa drahschu, tad nudeen nesinatu, ka atrodamees wehl arweenu us schi „leelâ" zeka un domatu, ka esam jau sen noklihduschi.

Bet ais Baikala esera, pee Amura upes peetekas, Schilkas peebrauzot nobeidsahs peepeschi ari schis zelsch.... Kas noteek schai weetâ rudenî, kad kugi pa Amuru wairs nebrauz, tam ne-atleek nekas zits, kâ gaidit, kamehr upe wisâ sawâ wairak kâ 3000 werstu garumâ aissalst. Tas aiseet 2 mehneschi, jo kad ta weenâ weetâ ari aissalst, tad otrâ, kahdas 200, 300, 400 werstes tahlak us deenwideem, ta wehl walâ. Gaidi nu, zilweks. Tas pats atkahrtojahs ari pawasari, kur jagaida, kamehr ledus isees. Sinams, ka ari pasta suhtijumi paleek wisi gukot pee upes notikuschi. Un kapehz tad semes-zeka netaisa? jautahs zeen. lasitaji. Ja, to ir gruhti ustaisit, tadehl ka Amuras krasti ir klinschaini kahdas 500 werstes leelâ tahlumâ, tur nedsihwo neweena dwehsele, isnemot pasta-turetajus, kureem kronis maksâ leelas summas par to, ka tee usnehmuschees usturet pasta sirgus tukſneschainâ widuzî. — — Tè nu zeen. lasitajeem buhs atkal brihnumi: preeksch kam tad pasta-sirgus tur, kad zeka naw? Nu, tos tur, lai seemu waretu pa upes ledu braukt. Pa paschu upes widu sasprausch skujas un sahk braukt. Sabrauz zeetu dambi, tik platu, zik platas ragu fleezes. Dambja katrâ pusê paleek mihksts sneegs, tik mihksts kâ putra. Kad kahds brauz pretim, tad ir nelaime ar zeka greeschanu. Tikko sirgu nogreesch no eebrauktâ zeka, tad tas eebruhk tuhlin lihds wehderam dsiłâ sneegâ. — Zelsch ir pat tik schaurs, ka diwi sirgi newar blakam skreet, tadehl jabrauz ar us spizi juhgteem sirgeem, diwi, trim, pat tschetreem, kurus weenam kutscheerim koti gruhti waldit. Us tahdahm weetahm, kas atronahs sahnus no Amuras upes, newar zitadi aistikt, kâ — ar suneem brauzot. Weeglee lopini un no teem wilktas weeglahs kamaninas — nartas — negrimst sneegâ un rit pa 2, 3 asu beeso sneegu kahrtu it glumi us preekschu. Ragawinahm preekschâ teek juhgti wismaz 15—20—30 suni. Paschâ galâ teek eeweetots pats gudrakais sunits par wadoni, kursch ismahzits saprast wahrdus: „pa labi", „pa kreisi", „ahtraki", u. t. t. Par schahdu suni samaksâ 50—100 rubku. Bet kad schahds sunu-eejuhgs eeraugot saki, — tad wisa „mahziba" esot wehjâ un wisi laischotees garausim lehzejam pakal... Kas tad wairs ko domahs par kamanu un brauzeju likteni! — —

Wisisweizigakee brauzeji ar suneem ir weetejee senlaiku eedsihwotaji Goldi un Giljaki, kuri apdsihwo Sibirijas austruma juhrmali. — Kad Kreewi gadus 40—50 atpakal turp pirmo reis aisdewahs ar saldateem un aisgahjejeem, tad schihs meschonu tautinas naw pasinuschas pat — maises. Kad teem eedewuschi maises gabalinu, tad tee papreeksch paoduschi, tad eenehmuschi mutê, bet — tuhlit issplahwuschi ahrâ. Schimbrihscham nu gan tee eemahzijuschees ir maisi ehst, ir — ar schnabiti meelotees, bet pascheem labibu seht, kartupeļus dehstit, saknu dahrsu eerihkot — tas teem wehl arween negrib un negrib lahgâ westees. — —

Ja, daschadas ir tahs tautas, kuras redsam, zaur Sibiriju zauri brauzot. Tâ peemehram ais Irkutskas pilsehtas un Baikala esera nonahkam Burjatu semê, kur — peedsihwojam to, ka Kreewu semê nenem pretim Kreewu naudu! Nenem un nenem, ej nu tu tur ismeklê sawas teesibas. Proteet tiklihds sudraba naudai druszin apdilis ehrglis, waj Keisara bilde naw wisai sposcha, tad nauda teek no Burjateem jau par „wezu" usskatita un neweens to nenem pretim. Un kad eedsihwotaji nenem, tad nenem atkal ne tirgotaji, ne bankas, ne pat waldibas eestahdes, jo ari pehdejahm ir daudz klapatu ar sawadeem Burjatu eeskateem. — — Bet ne tik ween par naudu, ari — par telegrafu schai zitadi it meerigai, darbigai tautai ir gan laikam sawadi eeskati, jo tur redsejam us katra staba usklihsteretus papihrus, ar likuma paragrafeem par to, kahds sods noteikts par telegrafa tihschu postischanu... Pee ta weena buhtu wehl japeemin, ka leelakais telegrafa postitajs Sibirijâ ir — lahzis, kursch, isdsirdis telegrafa stabu wehjâ ruhzam, domâ, ka augschâ bites eemetuschahs. Tas nu kahpj naigi ween augschup un tur neka ne-atradis ais dusmahm sarausta drahtis.

Ja, schee lahtschi, schee wilki, lapsas, wahwerites, kasas, zaunas, stirnas, mescha zuhkas, pat — tihgeri, kâ tee wilinat wilina zik daschu labu medeneeku braukt simtahm werstim no kahdas Sibirijas pilsehtas, lai tik reis waretu „atnemtees" medibas weetâs, kahdas muhsu Eiropâ jau nekur wairs nesastapsi! — Ari putnu, mescha sosu, pihķu, gulbju, irbju, teteru, dahrgo, garschigo fasanu tè ir daschâs weetâs tik daudz, ka mehs nemaz ihsti newaram eedomatees, tahdôs barôs, ka wari schaut, tâ sakot, us „labu laimi" — weenmehr kritihs! — Par siwju swehtibu jau nemaz nerunasim, to ir tik daudz, ka ihsâ laikâ ar wisweenkahrschakeem swejas rihkeem teek sakerta pilna laiwa. Galwenakâ siws ir lasim lihdsigâ „keta", kuru lihdz 10 mahrzinu smagu dabuni pirkt par 3—5 kapeikahm. Bet toteez gruhtaki ir dabut zitas usturas leetas. Tâ peemehram Sibirijas austruma dalâ maksâ mahrzina wehrscha gałas wasarâ 15—20 kap. un seemâ 20—25 kap.; mahrzina schahwetas zuhkas gałas 50—60 kap.! No teła un aitas gałas, kâ ari siwena zepescha jau newari ne eepihstetees, jo tur labiba ir koti dahrga, un kad sahksi zuhkas barot ar lehtajahm siwim, tad gała smek pehz trahna. Kas sihmejahs us labibu, tad Sibirijas austrumôs, Amura apgabalâ, wehl ilgi, warbuht nekad neka nemanihs no teem gruhtajeem laikeem, kurus laukſaimneeziba pehdejôs gadôs wisur pahrdsihwo. Leeta ir ta, ka waldibai wajadsigs milsigi daudz labibas preeksch noseedsneeku, kara flotes un sausemes kara-spehka ustureschanas. Un tâ ka labibas peeweschana kâ no Amerikas, tâ ari no Eiropas-Kreewijas koti dahrgi maksâ, tad weetejeem semkopjeem, sewischki Ussuri apgabalâ, ir koti labi. Winu raschojumi teek it dahrgi samaksati. Schehl tikai, ka tureenes tik augligais deenwidus apgabals teek pehdejos gadus no weetas ar pluhdeem peemeklets — tahdeem pluhdeem, kas tur us gadeem wisu turibu isnihzinajuschi un eedsihwotajus pee bada noweduschi. — —

Sewischki dahrgas ir wisas tâ sauktahs kolonialprezes, t. i. no zitahm semehm peewestahs ustura leetas, kâ peemehram zukurs, kafeja u. t. t. Zukura mahrzina mehds maksat 25—30 kap., bet pawasarî, kad tirgotaju krahjumi nahk us beigahm, tad zukura zenas kahpj newis pa deenahm, bet pa stundahm; beidzot esi preezigs, kad no kahda tirgotaja wari isluhgt mahrzinu zukura pret 60 kap. leelu samaksu. — Pawasarôs peetruhkst daudz tahdu peewedamu leetu, gan wihna, gan konjaka, gan — seepju. Gadus 10 atpakal Wladiwostokâ bijis wisahm weschereenehm jamasgâ wescha ar dahrgu dahrgahm, smalki odoschahm toaletes seepehm.... Weenigâ leeta, kas lehta, ta ir tehja. Kihna jau no tureenes, tâ sakot, tik pahri soku un tadehl atweschana nemaksâ daudz.

Atgreeschotees druszin atpakal pee zekojuma zaur Sibiriju, mums jamin diwas leetas, kuras modina katra zekotaja wehribu un intresi: tee ir noseedsneeku behgki un aisgahjeji. Kas sihmejahs us pirmajeem, tad wini dodahs pa weenam, diweem un wehl leelakôs pulzinôs us wakara pusi, blandidamees un slapstidamees pa mescheem un kruhmeem. Bet taisnibu sakot, neweens neleekahs ihsti gar wineem sinot, jo kur tad gan tuhkstoscheem sakersi? Ari ehdamu leetu wineem netruhkst, jo no Sibirijas semkopjeem neweens labpraht neleedz maises kumosina scheem noschehlojameem ar Kaina sihmi apsihmeteem zilwekeem. Bez tam ari nebuhtu gudri darits, teem ko leegt, tadehl ka tad drihsi eerastos jumtâ — „farkanais gailis"... Weetâs, kuras labi apdsihwotas, behgłeem jau nu gan naw kas sin kâ par usturu jaruhpejahs, bet tur, kur wari noeet simteem werstju, ne-usejot zilweku mitekli, nesateekot ne weenas dsihwas dwehseles, tur nu gan ir gruhti, un neskaitami behgki noseedsneeki nobeidsahs schahdâs weetâs no zeka gruhtibahm ne redseti, ne dsirdeti, ne mekleti. — Bet neluhkojotees us wisu scho, winu skaits nemaz nemasinahs. Katru pawasari, tiklihds eespehjams pawadit nakti sem klajas debess, pasuhd noseedsneeku weetâs pa desmiteem noseedsneeku. Zeen. lasitaji nu gan domahs: kâ tas eespehjams? Kapehz tad newaktè? Nu, ar usraudsibu kâ ir, tâ ir, tadehl ka wisi tee tuhkstoschi us spaidu darbeem noteesatee strahdâ, strahdâ wisus tos darbus, kas tik nahk preekschâ. Kur eerihkotas kalnu raktuwes, tur strahdâ kalnu raktuwês, kâ peemehram Widus-Sibirijâ. Bet us pasihstamahs, daudz minetahs Sachalinas salas nahk preekschâ daudz zitadu darbu, kâ peem. zeku buhweschana, kanaku rakschana, tuneku wilkschana zaur kalneem, ostu eerihkoschana, tiltu buhweschana, akmenogku lauschana, telegrafa lihniju wilkschana, koku zirschana, krona ehku buhweschana, kugu islahdeschana un eelahdeschana un t. t. Tadehl naw nemaz domajams, ka pee wiseem scheem darbeem buhtu eespehjams noteesatos tâ apwaktet, ka neweens no wineem newaretu issprukt, jo katrai strahdneeku partijai jau newar peedot kas sin zik waktneeku. It ihpaschi meschâ strahdajot protot behgki tâ nosust, ar wiseem amata rihkeem, ka tihri jabrihnahs. Bet tâ ka nu Sachalinas sala no Sibirijas zeetsemes schaurakâ weetâ kahdas 100 werstes tahku, tad nabaga brihwibas mekletajeem jasanem buhscha un jabrauz us schâ tâ sabuhweta plosta juhrai pahri. Zik daudzu kaulini nebalinahs tur juhras dibinâ! Ar sawahm masajahm maises tarbinahm laimigakee nu gan nonahk us zeetsemi, bet schi seme ir simtahm werstim tahku ne-apdsihwota, tukſneschaina, un ir jablandahs apkahrt, japahrteek wasaru no ogahm un sehnehm, kuras nu gan tureenes meschôs aug bagatâ mehrâ. Bez tam ari jabaidahs no Giljakeem, jo schee, labi sinadami, ka behgkus neweens tâ steigschus nemeklehs, nemehdz winus taupit — lai peesawinatos to drahnas, zik maswehrtigas tahs ari nebuhtu! — —

Un nu sahkahs garsch, ne-issakamu gruhtibu pilns zelsch pa wisu Sibirijas zeetsemi! Daudzi neteek nemaz tahku, warbuht ari nezenschahs. Peeteek jau teem, ka tee isbauda selta brihwibu pa ihso wasaras

Paspahrnê.

Zeleneeka dseesmas.

I.

Jau us juhras pakalnahm
Saule meegâ migahs;
Noguruschi staigajam
Nepasihtas stigas.

Greeschahs zeli, wijahs, raug',
Klusâ zeemâ nahkam:
„Sarkan daiła rose aug,"
Weenâ balsâ sahkam.

Ilgi atbalss trihzina
Apklususchu sehtu.
Daiłâ rose, sarkanâ,
Kaut tu atbildetu!

Muhscham akmens kalnâ buhs
Uhdens lejâ — tschalos,
Nahwes wilnis ahtri muhs
Aismirstibâ skalos.

Ihsa muhsu wasara
It kâ deenas dusa;
Azis drihz schuhst asara,
Dseesma paleek klusa.

Wehl mehs dseedam: rahdi tu
Rose, seedu schkihsto;
Dseesma gaida atbalsu,
Sirdis sirdi ihsto...

Dseesma raud zaur pakrehslu,
Naw kas winu mana;
Tikai gans meitinu
Pahrnem ilgoschana.

Klausahs, brihnahs nesaprot:
Sehras sirdî speedahs!
Zeleneekus peeminot
Ilgi winâ dseedahs. —

II.

Dsisa dseesma sehrigâ
Tahlak, tahlak gahjam;
Kur buhs dusa rodama,
Sinat nesinajam.

Egłu galôs blahsma sprausch
Daschu staru pihti;
Stahwâ grawâ kruhmi snausch,
Tumsas draugmâ tihti.

Wehsma dsimst no reetekła,
Slaikahs egles klanahs;
Manu sirdi peepilda
Gauscha ilgoschanahs.

III.

Grawai pahri kalnâ nams
Gurdeem meeru mahja;
Saimneeks wahrtus atwehrdams
Mihki sweizinaja.

Aschi, aschi bulta klaudz,
Durwis walâ werahs;
Sweiks! zaur krehslu atskan daudz,
Draugs ap kaklu kerahs.

Un ka saule wakarâ,
Selta dahnas rokâ;
Laipna zeema mahmina
Sirdis preti loka.

IV.

Atspihd lehnas ugunis
Mahjas klusâs seenâs;
Katris kluhst nu stahstijis
Baltas, melnas deenas.

Ak, schai behdu pasaulei
Baltu deenu nawa!
Retai kauschu dwehselei
Laimes behrna slawa.

Agrais rihts un wakars wehls
Neweenadahm sejahm;
Daiksch ir tahlais laimes tehls,
Suhd, kad tuwu ejam.

Ruhkti, ruhkti wihlamees
Dascha zeła juhtis;
Tatschu spehks wehl atlizees,
Dsihwes preeks wehl kruhtis.

Lausti, bet ne nolausti
Wehl mehs jauni sełam;
Eedomajot nahkotni
Lepnak galwu zełam.

Pirmais eesi, Deewin, tu,
Kur muhž tekas mihtas;
Pats tu dosi swehtibu,
Kur mums wagas dsihtas.

Mehs few dsihwes neprasam,
Kas bez skumju pehdahm,
Spehku prasam — puhlinam,
Pazeetibu — behdahm.

Un ja wisu leegtu tu,
Sirds lai paleek labâ:
Glabâ ilgi jaunibu,
Mihlestibu glabâ. —

V.

Zerè sirds un staro azs,
Roka rokâ glauschahs;
Preekâ pahrwehrsch drauga skats
Tawas sehras gauschahs.

Deenas senahs, nahkamahs
Jaw kâ sapni jauzahs;
Tik no saldahs schihs deenas
Laika spahrni trauzahs.

Pusnakts mahj, lai zełamees
Nu us dusas weetahm;
Dseedam wehl, tad schkiramees,
Schkiramees un eetam.

VI.

Nakts un sapni behguschi,
Saule raida starus,
Brauz us debess pakalni
Swehtit kauschu barus.

Dseesmâs meschs un seedôs lauks,
Laudim sweedri waigâ;
Deews ar tewi, sirschu draugs,
Zeleneeks tahlak staigâ.

Ne es ween scheit zeleneeks,
Wisus liktens loka;
Muhsu behdas, muhsu preeks
Nestahw muhsu rokâ.

Rau, kâ audejs dsiju sit!
Dsija klausa schkeetam:
Tâ muhs muhscha deenas rit:
Liktens sauz, mehs eetam.

Deenas, draugs, rit deenas tâ,
Kâ tur weeglâ saiwa;
Skreen, kâ wehtras eserâ
Wilnu treekta laiwa! —

L. Behrsinsch.

Dsihwes gudriba.

Laimigs tas, kas pasaulê
Ihstu laimi nemeklê, —
Kas to gudri atrast prot
Sawa pascha dwehselê.

Janschewskis.

Domu graudini.

T. R. salasiti.

Zilweka dsihwe sastahw tikai no preekeem un sahpehm, un kas weenu no teem naw mahzijees pasiht, tas ari otru naw pilnigi baudijis.

Laimigakais zilweks pasaulê ir tas, kursch prot dsihwes beigas ar sahkumu saweenot.

Pat masakajam matinam ir sawa ehna.

Katrs ir sawas laimes kalejs — bet liktenim janokarsê dselss.

Kad sirds issalkuse, tad ta nekad ne-apmeerinahs ar to, ka prahtam pasneedz baribu.

Nekas muhs tikdaudz nepasemo zitu azis kâ augstprahtiba.

Droschi apleezinats — ir pa pusei peerahdits.

Dari to, ko mahzitee runâ, bet ne to, ko tee dara.

Kas weenmehr ilgojahs pehz laimes, tam naw dahwanu laimigam tapt.

Ir leetas, ko mehs few wehl weenumehr gribam apslehpt, kaut gan par tahm jau wisi kaudis runâ.

Naidu, ko newar apkarot, mahzahs pasiht, bet mihlestiba, kurai newar rahdit pretmihlestibu, ir nepanesama.

laiku sakajà meschâ. Ka tas tà, to peerahda tuwakee Sibirijas zeetumi, kuri aukstam laikam eestahjotees, peepildahs brihnum ahtri ar noseedsneekeem-behgleem, tadehl ka schee nabadsini nahk un paschi peeteizahs... Labaka dsihwe laikam gan ir teem, kurus usnem sweschu semju kugi, kas pamana „plosteneekus". Tee nu nonahk sweschâs semês un kas kahdu amatu prot, tam naw ne mas tik grûhti ussahkt jaunu dsihwi. Bet ari turpat, Sachalinâ, eet teem it labi, kas kahdu amatu prot, jo — „amats netop lamats." —

(Turpmak wehl.)

Zik naudas aprij krogi.

Pehdejôs gadôs sahkts wisadi karot pret krogeem, daschâ weetâ ari ar labahm sekmehm. Ka schahda zihna laba un swehtiga, par to gan neweens prahtigs zilweks neschaubisees. Tatschu netik lehti ir pahrredset, zik leels ihsti tas posts, ko krogi muhsu semes eedsihwotajeem padara. Nesen nu kahds Igaunu semkopis, muischas pahrwaldneeks O. Zastrowa kungs nehmis aprehkinat, zik naudas krogi gada laikâ aprij weenâ paschâ draudsê, un turejis Sagnizas semkopibas beedribâ preekschlasijumu: „Krodseneeks un semkopis Sagnizas draudsê." Schis preekschlasijums wehlak nodrukats Igaunu laikrakstôs, un tà ka ari muhsu draudsês wehl deesgan ko karot pret schuhpibas sehrgu, tad gribam intrefanto preekschlasijumu pehz „Balt. Wehstn." atstahstijuma pasneegt ari saweem zeen. lasitajeem. Winsch skan schà:

„Ikkatrs suhdsahs par grûhteem laikeem un schehlojahs par semkopja spaidigeem apstahkleem. Schahdas suhdsibas ir dibinatas — laiki ir tik grûhti un semkopja eenehmumi tik masi, ka lai Deews ir schehligs! Kà semkopja, ihpaschi semneeku mahju saimneeka eenehmumus pawairot, par to weenmehr tapis prahtots un spreests un tajâ sinâ doti daschadi padomi. Bet nekas naw palihdsejis — ne wehleschanahs, ne padomi. Ari par to tapis prahtots un spreests, kà semkopja isdewumus pamasinat, lai zaur to no eenehmumeem waretu atlizinat wairak. Bet ari tas neko naw lihdsejis un tas ari neko nelihdsetu, tadehl ka: jo wairak mums no eenehmumeem atliktu — jo wairak naudas mehs aisnestum us krogu. „Tas gan ir smags un nepahrdomats teikums!" tà daschs issaukses. Bet kurâ pusê taisniba, to tuhlin redsesim.

Muhsu draudsê krodsineeks un semkopis ir koti leeli draugi, bet krodsineeka draudsibu semkopis pehrk par dahrgu zenu. Waj schi draudsiba muhsu semkopibai un mahjturibai, kà ari dsihwes labklahjibas weizinaschanai ir par labu waj launu, to mums israhdihs sekojoschs aprehkinums, kuru ruhpigi esmu sawahzis un sastahdijis.

Muhsu Sagnizas-Plateres draudsê 1896. gadâ bija 16 krogi. Schee 16 krogi lihds ar pee teem peederigo semi pagahjuschâ gadâ maksaja 8,525 rbl. nomas. Krogu semes leelums ir 263 puhrweetas. Ja schahs semes nomu rehkina 4 rbl. par puhrweetu, kas isnahk 1052 rbl. un scho summu atrehkina no wispahrigas krogu nomas summas, tad krogu nomas atleek 7,473 rubl. Schee 16 krogi pagahjuschâ gadâ par dsehreenu patenteem un stempelmarkahm aismaksaja 3,680 rubl. Wisi 16 krodsineeki man issazija, ka wineem sawu dsimtu usturam, algahm un braukumu tehrineem iseetot 150 lihds 600 r., kas zaurmehrâ us katru krodsineeku isnahza kahdi 400 rbl. un par wiseem 16 krodsineekeem kopâ 6350 rubl. Saskatisim tagad augschâ minetahs trihs summas:

I.	Krogu nomas	7,473 rubl.
II.	Patenti un zitas maksas	3,680 „
III.	Krodsineeku dsimtu usturs	6,350 „
	Kopâ	17,503 rubl.

Weeglakas aprehkinaschanas dehl sazisim: Muhsu draudses krodsineekeem pagahjuschâ gadâ bija ja-atlizina 17,500 rubl. tihras pelnas, lai waretu ispildit sawas maksaschanas un usturet sawas dsimtas. Par zik leelu naudas summu wineem bija japahrdod prezes, lai scho pelnas summu ceguhtu?

Krodsineeki paschi man issazija, ka tad, kad krodsineeks zaur sawu pretschu pahrdoschanu nepelna 30%, winsch newarot pastahwet. Ja nu augschejee 17,500 ir 30% tihras pelnas, tad naudas summa, par kuru krodsineeki pahrdewa prezes, ir 58,300 r. Schos 58,300 mehs paschi labprahtigi esam nodsehruschi muhsu draudses krogôs. Scho leelo naudas summu mehs paschi aisnesam us krogeem un notehrejam, jo krogu papi nenahza to no mums prasit.

Pee tam mehs tehrejam laiku, kuru nosagam no mahjas darbeem un mahjas un saimes pahrwaldischanas laika, mahju un saimi atstahjam sawâ walâ. Pee tam mehs deldejam brauzamos rihkus un nopuhlejam sawu ustizamo darba lopu, sirgu. Ka tas sirgam ir weseligs, stundahm waj pat zaurahm naktim stahwet krogus preekschâ peeseetam, wehjâ un negaisâ, to neweens newar sazit. Parunna saka: „Laiks ir nauda." Ka tas ir taisniba, tadehl nehmos ari krogû pawadito laiku aprehkinat naudâ un tam noluhkam atkal no krogu papeem isluhdsu wajadsigahs sinas. Wairak krodsineeki issazija, ka preeksch 2 rbl. nodserschanas wajagot weselas deenas lajka. Tà tad us scha pamata waram aprehkinat. 58,300 rbl. ar 2 dalits isnahk 29,150 deenas, kuras mehs nokawejam sem krogu jumteem. Aprehkinasim scho deenu zenas lehti (kaut gan winu pulkâ leelakâ daka ir saimneeku deenas un ari swehtdeenas, kuras nemehds strahdat), 50 kapeikas par deenu. Pehz scha aprehkinuma mehs krogôs laika notehrejam par 14,575 rbl. Scho summu peeskaitot pee augschejeem 58,300 r., isnahk 72,875 r. Tà tad mehs, Sagnizas-Plateres draudses eedsihwotaji, pagahjuschâ gadâ par krodsineeku draudsibu aismaksajam 72,875 rbl.

Waj mums to wajadseja darit schajâ nabadsigâ truhzigâ laikâ? Ja mehs weenu daku — warbuht tikai trescho daku no schahs naudas buhtum aistaupijuschi, tad ar to muhsu draudse par 24,000 rbl. buhtu tapusi bagataka. Waj mehs tad muischai nomu buhtum palikuschi parahdâ? waj tad pagasta wezakais muhs pagasta nodokku dehl buhtu spihdsinajis? waj tad polizeja starp mums buhtu meklejusi un atradusi tikdaudz noseegumus, sahdsibas, likumu pahrkahpschanas un grehkoschanu pret prahtigu un tikumigu dsihwi?

Ja schos 72,875 rbl. isdalam us krogu apmekletaju skaitu waj us semes dahldereem, tad isnahk schahds aprehkinums:

Muhsu draudsê pagahjuschâ gada Septembrî bija 3,520 nodokku maksataju wihru. No teem atrehkinasim trescho daku kà tahdus, kas krogus ne-apmeklê, kas wehl ir par jauneem waj jau wezi waj ari prahtigi laudis, kuri tahdam laika kaweklim neseedo sawu naudu un laiku, tad atleek wehl kahdi 2,530 krogu apmekletaji. Ja us scheem wihreem isdala krogôs patehreto naudas summu, tad us ik katru isnahk 31 rublis. Otrs aprehkinums isnahk schahds: Muhsu draudsê ir 4,918 dahlderu brihwas muischu semes, 1,715 dahlderu kwotu semes un 8,387 dahlderu wakku semes — pawisam kopâ 15,020 dahlderu. Ja nu us scheem dahldereem isdalam minetos krogôs isdotus 72,875 rublus, tad us ikkatru dahlderi isnahk apmehram 5 rbl., kurus seedojam krogu papeem. Waj schi nauda mums schajâ truhzigajâ laikâ nebuhtu koti wajadsiga ziteem isdewumeem?

Tagad us aprehkinumu pamata ir peerahdits, kahda satiksme muhsu draudsê ir starp semkopi un krogus papu un zik dahrgi semkopim isnahk krogus papa draudsiba.

Kas mums buhtu darams, lai mehs no schahdas nebuhschanas waretum atswabinatees? — Darisim, kà nepeeauguschee zilweki dara, kuri tik ilgi peekopj behrnu neleetibas un nerahtnibas, lihds peeauguschee zilweki sahk winus apsmeet un wini kaunedamees atmet sawas behrnu eeraschas un sahk pahrwehrstees par nopeetneem un prahtigeem zilwekeem. Sahksim ari mehs kaunetees un atmetisim dserschanu un laika tehreschanu krogôs. Meklesim zitu labaku un lehtaku draudsibu, nekà krogus papa draudsiba; meklesim patihkamaku un prahtigaku laika kawekli, nekà krogû atrodam — meklesim, meklesim, gan tad ari atradisim. Isdarisim ismehginajumu, warbuht ka muhsu saschkukuschais naudas mazinsch sahks peebreest."

No ahrsemehm.

Kara-laukà Greeku stahwoklis top jo deenas jo sliktaks. Arweenu wairak israhdahs, ka Greeki karu ussahkuschi pawisam nesagatawojuschees un ka wisa winu kara gaita lihdsschim bijusi koti behdiga. Larisu un zitas stipras weetas Greeki atstahjuschi wisai weeglprahtigi, mas mehginadami pretim turetees. Tà tagad atkal Turki eenehmuschi Farsalu bes leelakas zihnas; Greeki atkahpuschees tahlaku atpakal us Domoko pusi. Ari Welestina, kur Smolenski pulks kahdu laizinu ar labahm sekmehm turejahs, tagad Turku rokâs; Smolenskis aisgahjis tahlaku us Armiro. Pehz wisjaunakajahm sinahm Turki sestdeen eenehmuschi ari Wolo, no kureenes eedsihwotaju leelakà daka jau agrak aisbehgusi. No Epiras kara-lauka pehdejâs deenâs peenahzis mas sinu. Tur Greeku kara-spehks tagad pulzejotees ap Artu. Us tureeni dodotees ari sawwalneeku pulki. Tà nupat turp dewees 3000 wihru leels sawwalneeku pulks, ko wadot kahda 17 gadus weza skaistule, wahrdâ Helena Konstantinidis. Wina esot laba schahweja un ejot ar Greekijas karogu pulkam pa preekschu. Schinis deenâs sagaidama leelaka zihna Domoko apkahrtnê. Ja ari tè Greeki teek uswareti, tad wineem gan zits nekas ne-atliks, kà mest uswaras domas pee malas un luhgt leelwalstis, lai tahs nahk par widutajahm pee meera lihgschanas ar Turziju. Leelwalstis, kà leekahs, to ari labpraht darihs, un ihpaschi gan Kreewija tad buhs ta, kas steigsees glahbt Greekiju no galiga posta un sargahs nelaimigo Greeku kehnina namu, kas muhsu Augsto Waldneeku namam tuwu rada. Bet ari zitas leelwalstis, Angliju isnemot, kahro meeru usturet un tadehl nekaus Greekiju pilnigi ispostit, kaut ari us Greekeem tagad gandrihs nekur wairs netura ihsti labu prahtu, kà kara sahkumâ. Ka Greeki tik leelâ mehrâ sawus draugus saudejuschi, tur netik ween wainiga winu weeglprahtigâ, glehwà kara weschana, bet wehl jo wairak winu nizinamà istureschanahs nelaimes brihdî, ihpaschi winu nepeeklahjiba un besprahtiba pretim waldibai un kehnina namam. Ari tur, kur Greeki bijuschi uswaretaji, wini naw weenmehr tà isturejuschees, kà peenahktos kristigai tautai. Turkeem no senlaikeem ta slawa, ka wini moza uswaretos eenaidneekus un posta sweschahs semes eedsihwotajus. Bet schoreis awischu sinotaji gandrihs weenbalsigi slawet slawè Turku kara-spehka kahrtigo istureschanos eenaidneeku semê. Turpretim no Greekeem sin stahstit, ka wini ar to paschu masumu Turku karaiwju, ko wineem isdewees sawangot, nebuht ne-apejotees godigi. Tas wiss wairot wairo ihgnumu pret Greekeem, tà ka kreetnu pahrmahzibu wineem daschs labs sahk itin nowehlet.

No Kretas palkawneeks Wasofs aissaukts projam un wina weetâ eezelts wirsneeks Stoiko. Daschi to usskata par sihmi, ka Greeki grib Kretu atstaht un tà sahkt leelwalstju prastjumeem pretim peekahptees. Wasofs ne-esot gribejis padotees, kadehl wina weetâ eezelts zits, kura usdewums buhschot, Greeku kara-spehku pamasam no Kretas aiswest projam. Tatschu tè buhtu ko schaubitees, ja ta sina israhditos par pateesu, ka Wasofs eezelts par kara-spehka wirswadoni Epirâ. Schimbrihscham Greeki, kà leekahs, wehl no meera nedomà; ari nesen noturetà ministeru sapulze nospreedusi karu west tahlak. Katrâ sinâ janogaida nahkamo deenu notikumi pee Domoko. Tur isschkirsees, kahdu walodu Greeki turpmak runahs. —

Tihri ne-isprotamas ir daschas leetas Turku pusê. Edemam paschà tapa wirspawehlneeka wara atnemta, bet winsch paleek un rihkojahs us karalauka tàpat kà agrak. No slawenà Osmana paschà, kas nahza wina weetâ, lihdsschim tik tik dsirdets, ka winsch atkal atzelts un sultanu luhdsis, lai winu atstahj us kara-lauka. Janinas kara-spehka wirspawehlneeks Mustafa paschà ari atzelts un pat tikschot nodots kara teesai. Par ko, no tam nekas naw sinams. Wispahr jasaka, ka telegrafu sinas no kara-lauka daudskahrt koti neskaidras un wehlak israhdahs par nepateesahm. —

Franziju peemeklejis schauschaligs nelaimes gadijums, kas satrihzinajis wisu isglihtoto pasauli. Kahdâ leelâ labdaribas basarâ Parisê peepeschi iszehlees uguns-grehks tani brihdi, kad tur bijuschi kopâ kahdi 1800 zilweki, wiswairs dahmas is Parises augstmanu dsimtahm. Uguns, kas zehlusehs kahdai lampai sasprahgstot, isplatijusehs breesmigâ ahtrumâ pa plascho, weegli buhweto basara ehku. Iszehlusehs leelska druhsmeschanhs pee durwim, kuru bijis preeksch leelahs ehkas par mas. Daudseem isdewees ne-apskahbeteem isglahbtees, daudsi isskrehjuschi ahrâ pilnâs leesmâs degot, bet pee 150 personahm atraduschas leesmâs galu, jo jumts drihs eegahsees un aprazis wisus tos, kas wehl atraduschees basara ehkâ. Eewainoto esot wehl wairak nekà pawisam sadeguscho. Ne-esot gandrihs neweenas augstmanu dsimtas Parisê, kurai breesmigais nelaimes gadijums nebuhtu laupijis kahdu tuwaku waj tahlaku peederigu; daschas dsimtas pawisam ispostitas. Ar wisleelako noschehloschanu nelaimes upuru starpâ min Alansonas herzogeeni, Austrijas keisareenes mahsu, dsimuschu Bawarijas prinzesi. Ta bijusi basarâ kopâ ar sawu laulatu draugu; druhsmâ tas no winas atschkirts un isglahbees. Sina par Alansonas herzogeenes breesmigo nahwi tà satreekusi winas radineeku, Omalas herzogu, kursch Sizilijâ wesekojahs, ka tas tuhlit nomiris. Jo schausmigi bijis redset, kad sadeguscho lihku starpâ to pakalpalizeji gahjuschi meklet sawus peederigos. Daudsi bijuschi pasihstami tikai no gredseneem un zitahm rotas leetahm, kas wineem bijuschas nelaimes brihdî klaht; daschus lihkus nemas wairs naw warets ussihmet. Frantschu waldiba no wisahm pusehm sanehmusi lihdsjuhtibas telegrammas; weens no pirmajeem suhtitajeem bijis Wahzu keisars. Wispahrigà noschehloschana par breesmego nelaimi ir to teesu jo leelaka, ka nelaimigee upuri ir pahrsteigti pee laba darba. —

No eekschsemehm.

No Peterburgas. Austrijas keisars, Peterburgâ weesodamees, augsteem Kreewijas waldibas wihreem isdalijis ihsti daudz ordenu, starp ziteem schahdeem: ahrleetu ministerim Murawjewam — Sw. Stefana ordena leelo krustu, finanzministerim Witte — Leopolda ordena leelo krustu ar briljanteem, Keisariskà pilsgalma ministera palihgam baronam Frederiksam — Leopolda ordena leelo krustu, eekschleetu ministerim Goremikinam, zeku ministerim Chilkowam, finanzministera palihgam Iwaschtschenko, eekschleetu ministera palihgam baronam Uexküll von Güldenbandt u. z. — dselss krona ordenu 1. schkiru u. t. t. Tahlak winsch Peterburgas nabageem dahwinajis 3000 rbl., Peterburgas Austreeschu-Ungaru palihdsibas beedribai 1500 rbl., Odesas palihdsibas beedribai 500 rbl., katoku basnizas wajadsibahm Peterburgas katoku arkibiskapam 1000 rbl. un Seemas pils deenestneekeem 2000 rbl.

Odesâ kahds leeltirgotajs Peterburgas dsihwibas apdroschinaschanas beedribâ apdroschinajees par 50,000 rbl. ar to nosazijumu, ka pehz wina mirschanas schi summa ja-isdala Odesas nabageem.

Par Warschawas wize-gubernatoru, kà „Wald. Wehstn." sino, eezelts Kursemes gubernas semneeku komisijas pastahwigais lozeklis, Wisaugstakà pilsgalma zeremonijumeisters hofrahts grahfs Pahlens.

Widseme.

No Rigas. Lauschu skaitischana peerahdijuse, ka Rigâ dsihwo kahdi 80 tuhkstoschu Latweeschu, tà tad treschà daka no wiseem eedsihwotajeem. Pehdejôs gadôs weena daka no teem, sewischki tee, kas dsihwo ap Alekfandera wahrtu pusi, sajuht jo sahpigi basnizas truhkumu, jo tuwakahs Gertrudes basnizas draudse tapuse tik leela, ka skaita 22 tuhkstoschi zilweku, tà tad pa daudz leela, lai tahs lozekli waretu istikt ar weenu basnizu, pee kuras peeder ari Wahzu draudse. Tadehl tad nu nesen eesneegts no daschcem tuhkstoscheem parakstiits luhgums, lai atwehletu jaunas basnizas buhwi, kuru gribot zelt pee tà sauktà „Leelà pumpja". Lihdschim tè tika noturets pahrtikas weelu tirgus, bet to pahrzelschot drihsumâ us zitu weetu. — Japeesihmè, ka Rigâ tagad pawisam 7 basnizas preeksch Latweescheem, kur us katru basnizu zaurmehrâ isnahku 11.500 zilweku, t. i. ja draudses lozekku skaits buhtu weenlihdsigi isdalits. —

Pontona tilts, par kura israuschanu zaur plosteem pagahjuschâ numurâ sinoju, tika pehz nedelas laika atkal eelikts. Us juhru aisnestajeem plosteem dsinahs 2 pilsehtas kugi pakal, kamehr panahza un eeweetoja droschâ weetâ, lai waretu atdot ihpaschneekeem atpakal. Pee Saka salas sakrahjuschos plostu blahkis esot kahdu pusotra miljona rubku wehrts. Nupat tur saspeestas un grimuschas pahri ar meescheem un ausahm lahdetas leellaiwas, zaur ko zehlees pee 5000 rubku skahdes. — Plostineeki staigà bareem pa pilsehtu un pahrteek no labprahtigeem dahwinajumeem, kuru sanahzis mas deenâs wairak simtu. Plosta ihpaschneeki nedodot weschanas naudu tadehl, ka wisa winu manta sajaukta. Tadehl tad nu weenu deenu plosteneeki bija saradusches meera teesnescha kamerâ suhdset. Suhdsetaju bij tik daudz, ka tee pildija netik ween istabu, preekschnamu, trepes un sehtswidu, bet ari eelu. — Deemschehl daschi no plostneekeem nesinaja nemas plostu ihpaschneeka wahrdu, kadehl meera teesnesim nebij eespehjams suhdsibu peenemt. — —

Pehdejâs deenâs pee mums atgadijuschees pahris sawadu ahtras nahwes gadijumu. Tà peemehram Ahgenskalnâ sehsch suhrmanis us buka un — nomirst. Nepasihstams wihreetis atbrauzis Rigâ, kahpis is wagona un sakimst. — Pa pirmo pehrkona laiku nospehra us Daugawas atkal kahdu laiweneeku. — Ar tahdahm nelaimes wehstim leelà Riga wisai bagata. — M. N.

Rigas Latw. Beedribas Sinibu Kommisija sawâ pehdejâ kahrtigâ sehdê schajâ pusgadâ, 25. Aprili, kà „Balt. Wehstn." sino, wispirms nospreeda, ka Sinibu Kommisijas scha gada ahrkahrtigahs wasaras sapulzes noturamas 18. un 19. Junijâ parastâ kahrtibâ. Sapultschu sahkumu nolika us pulksten 11 preekschpusdeenâ. Pehz tam Nowitzky kungs zehla preekschâ sawu Latweeschu etnografiskam musejam sastahditu programmu. Programma ir plaschi sastahdita un sihkumôs isstrahdata. — Par programmas plaschibu iszehlahs domu starpibas; tomehr gala noluhkôs un schahdas programmas par sewi swarigas nosihmes un kreetnas isstrahdaschanas sinâ sapulze bij weenprahtiga. Galigus nolehmumus nekahdus sapulze wehl netaisija; tikai nospreeda, scho programmu usnemt Sinibu Kommisijas nahkamôs rakstu krahjumôs, lai ta nahktu plaschakahm aprindahm pasihstama un ikkatrs, kas wehlahs muhsu museja leetu weizinat, labak waretu noprast, kurâ weetâ un sinâ winsch sawus spehkus waretu wisderigaki peelikt. Beidsot sapulze nolehma, kahdu Rigas politeknikâ kursu beigusche Latweeti pabalstit 2 gadus, ikkatru gadu ar 300 rubleem, lai tas waretu ahrsemês sawâ arodâ tahlak papildinatees. Pabalstu issneegs ar teem pascheem nolihgumeem, kà studenteem to mehds darit. K. Berga kungs apnehmahs no sawas puses pee scha pabalsta ik gadus peemaksat 100 rubkus klaht, naudu eemaksajot Sinibu Kommisijai. Sinibu Kommisija scho peedahwajumu ar pateizibu peenehma.

No Smiltenes. Mahjas mahzibas leelo swaru un nosihmi gan katrs prahtigs zilweks buhs atskahrtis. Teescham, kur wezaki sawus behrninus jau no masotnes paschi ar mihlestibu buhs kopuschi, mahzijuschi, audsinajuschi — tur behrni — kell peeauguschi — buhs wezaku rota. Tadehl sinas par mahju mahzibas wispahrigu panihkschanu ir behdigas. No mums Smilteneescheem, paldees Deewam, to gan newarehs teikt. Muhsu zeenits draudses gans, K. Kundsina tehws, kursch kà nenoguris darbineeks plaschi Latwijâ pasihstams, starp zitu ari mahju mahzibu sche ar sewischku sirsnibu kopis. Schai sinâ winsch pagahjuschâ gadâ eeweda schahdu jaunu kahrtibu, kura, kà zerams, stipri weizinahs scho swarigo leetu. Mahzitajs iswehleja wairak mahjas draudsê un luhdsa to saimneekus pahrklausit mahju lasamos behrnus. Behrni wezumâ — no 8.—11. gadam — sanahk sche no Nowembra lihds Marta mehnesim, reisi mehnesî, katra mehnescha pirmâ swehtdeenâ. Schihs mahjas, kur sanahkt, katrâ sinâ iswehletas tik beeschi, ka behrneem dauds ja 2—3 werstes ko eet. Mahjas tehws, kuram mahzitajs eedewis grahmatu — kur peesihmetas katrai reisei wajadsigas mahzibas, pahrklausa behrnus tajâs, t. i. lasischanâ, galwas gabalôs, bihbeles stahstôs un bihbeles pantinu skaitischanâ, dseedaschanâ un „weenreisweenâ". — Mahjas tehwam — pahrklausitajam — tur japeeraksta behrna dsihwes weeta un wahrds un kà katrs prot. Tad schahs grahmatas peenesamas pawasari mahzitajam, kur winsch pats brauz behrnus pahrklausit. — Pasahkums, kà mineju, wehl ir jauns, bet lihdsschinejee panahkumi ir bijuschi cepreezinoschi. No mahjas tehweem, zik man sinams, neweens ne-atteizahs behrnus pahrklausit. Wezaki, ar mas isnehmumeem, scho ussahkumu usnehma ar preeku un isteiza wehleschanos, ne tikai seemâ, bet ari wasarâ tàpat scho swehtigo darbu kopt, kas ari tika apsolits. — Un behrni mahzijahs un gahja preezigi, tà sakot „zits zitam preekschâ zihsdamees". Tà tad mahjas mahziba pee mums schim brihscham ir preekschsihmiga. Jawehlahs tikai, kaut schis ussahkums, kà ari wispahri mahju mahziba ne-eetu wis atpakal, bet us preekschu. Slawenais Pestalozzis saka: „Mahjas mahziba un audsinaschana ir ta swarigakà un wisswehtakà leeta." (Balss.)

Kurseme.

Kursemes deenwidu dalu, kà „Rischk. Westn." sino, 18. Aprilî peemeklejis bahrgs pehrkona negaifs. Osolmuischas pagastâ sibins eespehris kahdâs mahjâs, pee kam nodeguschas 4 ehkas un sadeguschi gandrihs wisi mahjas lopi. Mahju ihpaschneeks zaur to esot pilnigi ispostits. Kerklinu pagastâ sibins eespehris meschsarga stallôs, pee kam ari wisi lopi sadeguschi. Wadakstes pagastâ sibins nospehris kahdu ganu.

No Leepajas. 16. 17. un 18. Aprilî tapa noturets Leepajas pawasara sirgu tirgus. Jau wairakkahrtigi tizis aisrahdits, ka Leepajâ nekahdi gada tirgi naw spehjuschi attihstitees, kautschu ismehginats daschadi. Tà senakôs gadôs pastahweja Leepajâ weenigi tà sauktais Annas gada tirgus, kursch top noturets wasarâ, paschâ lauzineeku darba laikâ un kurâ it nekahdas nepeezeeschami wajadsigas un derigas prezes netop pahrdotas, bet tikai ar daschadu daschadeem newajadsigeem krahmjeem un grabaschahm, ar wisu wisadeem „kumedineem" un no daschadeem „stikmeistareem" (pa wisu leelakai daļai ahrsemes klaidoneem) laudim top wikinati graschi no kabatahm ahrâ. Schis kumedinu tirgus sawus leelâkos seedu laikus, leekahs, pahrdsihwojis un talab no pilsehtas wairak gadus atpakaļ tapa „isgudrots" kahds zits gluschi newajadsigs „dibinajums" — sirgu tirgus, kuru leelâki zereja pat diwi reisas gadâ noturet. Ka Leepajâ ari sirgu tirgus tapis gluschi newajadsigâ wihsê „isgudrots", to nupat redseja schinis deenâs: us tirgu nebija no ahreenes ne weens weenigs sirgs eewests un tà tad tirgus ne-eenesa ne weenu weenigu kapeiku tirgus nodokļu. Schis laikam buhs bijis pehdejais Leepajas sirgu tirgus. Redsams, pilsehtas tehwi, mehginadami nodibinat Leepajâ sirgu tirgu, naw spehjuschi usminet weetejo eedsihwotaju wajadsibas un wehleschanahs. Tahs zeenijamahs galwinas, kuras zenschahs Leepaju, scho wisai eewehrojamo ostas un tirdsneezibas pilsehtu, sewischki wehl zaur gada tirgeem zelt, warehs nu atkal domat un gudrot, kahds gada tirgus tagad buhtu Leepajai wisnoderigaks.

Scha pawasara swejiba Leepajas juhrmalâ jau labu laiku kopsch eesahkusehs un siwis sahk us schejeenes pahrtikas pretschu tirgeem arweenu wairak jau parahditees; tomehr zenas turahs wehl stipri augstas. Nesaprotams, ka tagad, pastahwot tik augstahm siwju zenahm, daschi scha apgabala swejneeki nehmuschees sawas swejas lomus tik ilgi glabat, lihds tee gluschi sabojajuschees, kà tas bija redsams 22. Aprilî us schejeenes jaunâ tirga, kur no polizejas tapa siwju pahrdewejeem atnemti diwi weseli wesumi samaitajuschos laschu, pee kam tos aplehja ar petroleju, lai nederigahs siwis schahdâ, waj tahdâ zeļâ nenahktu otrreis wairs us tirgu pahrdoschanâ. Zerams, ka swejneeki, zaur tahdu sahpigu saudejumu pahrmahziti, — laschi schinî pawasarâ sewischki ļoti dahrgi — turpmak sawas siwis wairs tik ilgi neglabahs, lihds tahs samaitajahs, bet pahrdos tuhlin pehz swejoschanas, kaut ari daschreis par drusku mehrenakahm zenahm.

Muhsu pilsehta spers schinî wasarâ atkal soli us preekschu sawa ahrejâ glihtuma sinâ. Proti, no pilsehtas waldes top tagad zilats starp zitu ari jautajums par sludinaschanas stabu eerihkoschanu, kahdi jau kopsch dascheem gadeem wisâs leelâs pilsehtâs nahkuschi modê un der tikpat pilsehtai par glihtumu, kà ari weikalneekeem, daschadeem isrihkotajeem un publikai par ehrtu un pee-eetamu atklahtas sludinaschanas weetu. Lihdschim daschadee sludinajumi par teatreem, konzerteem u. t. t. tapa peelipinati schur tur pee sehtu seenmalehm un schogeem, kur tos ne wisai weegli wareja eewehrot. Turpmak nu buhs daudz labaki, jo sludinaschanu stabi taps eetaisiti taisni tahdâs weetâs, kur publikas druhsmeschanahs un lauschu kustiba weenumehr jo leela un wisai dsihwa. Ari par jauna ostas tilta buhwi pilsehtas tehwi nemahs patlaban spreest. Tà tad waram droschi sagaidit, ka waj nu dabusim otru tiltu brauzejeem un kahjeneekeem, waj ari tagadejs taps pahrbuhwets par jaunu un pataisits plataks. Sawâ tagadejâ sastahwâ winsch jau sen israhdijees par masu un eedsihwotaju satikšmes wajadsibahm par nepeeteekoschu, jo daschu labu reisu, sewischki kad wairak kugu top lahdeti, braukschana un eeschana pa tiltu ir tik druhsmaina, ka tiklab weenâ, kà ari otrâ tilta galâ brauzeji rindahm ween dabon gaidit, lihds war tikt pahri. Tapehz pilsehtas eedsihwotaji preezatees preezasees, dsirdedami, ka pilsehtas weetneeki sahkuschi nopeetni rihkotees us jauna ostas tilta buhwi, waj ari tagadejâ paplaschinaschanu. Ar elektrisko eelu dselszeļu turpretim stahw wehl deesgan behdigi — to schinî gadâ nemas wehl nesahks taisit, jo lihgums, kuru pilsehta noslehdsa ar Nürnbergas elektriski-teknisko eerihkotaju beedribu un eesneedsa wajadsigâ weetâ preeksch apstiprinaschanas, newarejis tikt apstiprinats: finantschu ministerija atradusi par ne-eespehjamu, schim lihgumam dot sawu apstiprinaschanu, jo pilsehta esot minetai beedribai atwehlejusi par daudz plaschas teesibas un wisai leelu peļņas teesu. Lai pilsehta netaptu no ahrsemes beedribas newajadsigâ wihsê nokrahpta, tad nu nahksees lihgumu taisit par jaunu, pee kam beedriba gan laikam dabuhs no agrakâ lihgumâ minetahm plaschajahm teesibahm un preekschrozibahm kahdu labu daļu atlaist.

Schejeenes Wahzu lapa „Libauer Lokal- u. Handelsblatt" pastahsta schahdu brihnischkigu notikumu. Kahds mass sehns (zik gadu tam, to awise nesaka), kura wezaki mahjojot Juhras eelâ, seschus mehneschus atpakaļ kahdâ beenâ, no skolas pahrnahzis, darijis saweem wezakeem ar sihmehm saprotamu, ka winsch newarot wairs runat. Pahrbijuschees behrna tehws un mahte gan meklejuschi pee ahrsteem palihdsibas, bet wiss neneeka nelihdsejis — puika bijis un palizis mehms. 22. Aprilî nu wezaki esot sawu mehmo puiku aisfuhtijuschi pee kahdeem pasihstameem darischanâs. Isnahkot no pasihstamo dsihwokļa, kursch atrodotees augschas stahwâ, puika saklupis un nokritis pa trepehm semê, pee kam krihtot no bailehm skaļi eebļahwees — zaur kriteenu winsch bijis atdabujis atkal sawu runaschanas spehju un mehles swabadibu. Winsch dewees nu skreeschus us mahjahm, eeklupdams istabâ ar preezigo sauzeenu „Mama!" Wahzu awise nosauz scho notikumu par netizamu, bet tomehr tas esot pateefs.

Schejeenes Ramsaja alus daritawa dabujusi pastellejumu no tahlahs Deenwidus-Afrikas — no Transwales. Tik tahlai suhtischanai alus top sewischki pagatawots un labi sawahrits — lihds 55 grahdi pehz Reomira — un pehz tam mahksligi atdsesets, lai rauga baziļi taptu isnihzinati. Ari eepildischana un eepakaschana top sawadi isdarita, lai no muhsu mehreni aukstâ gaisa nahkot deenwidus karstajâ gaisâ alus usturetos labs un nemaitatos. Pastelletajeem isnahk maksat par schejeenes alu 30 kapeikas par pudeli, bet Deenwidus-Afrikâ, kur alus ir wisai rets gahrdums, to pahrdoschot par 2 rubļi pudeli un wehl dahrgaki. Pirmâ suhtijumâ Ramsaja firma issuhtot pawisam 960 pudeļu. L.

No Leepajas raksta „Düna-Ztgai": Leels aisgahjeju pulks, kahdas 105 dsimtas (370 personas), bija sanahzis Preekules stanzijâ, lai kopâ atstahtu dsimteni un aiseetu us Sibiriju. Bet waldibas eestahdes atsina par sawu peenahkumu, apmahnitos lautinus atturet no doschanahs droschi paredsamâ nelaimê. 24. Aprilî Kursemes gubernatora kungs atbrauza Leepajâ un pehz ihsas ustureschanahs dewahs us Preekuli.

No Leepajas sino „Lib. Ztg.", ka aiseeschanas kahre us Sibiriju Leepajas apgabalâ esot mitejusehs. Tà no Ruzawas awisei raksta: „Aiseeschanas drudsis, kas daudz schejeenes eedsihwotajeem, sewischki tà dehweteem buhdineekeem bija usbruzis, rahdahs buht gluschi pahrgahjis. Kad Mikelis Schelinskis ar beedreem gluschi behdigs un nowahrdsis pahrnahza atpakaļ, atnahza Jahna Kehrwes wehstule. Scho wihru schejeeneeschi, kuri bija nodomajuschi aiseet us Sibiriju, bija aissuhtijuschi par isluhku, lai eepasihstahs ar tureenes buhschanahm. Wehstule, kuru tas no Omskas gubernas atsuhtijis sawai seewai, saplazinajusi wisu laimes kahrotaju aiseeschanas buhschu. Kehrwe starp zitu rakstot, ka winsch esot ļoti preezigs par to, ka seewu un behrnus nenehmis lihds us Sibiriju, kur wineem buhtu usgahjis nenowehrschams posts. No Ruzawas aisbrauzot winu zihruku dseesmas pawadijuschas, bet Sibirijâ winsch atradis wehl pilnigu seemu. Tur aisgahjuscho behrni neezigâs buhdinâs nomirstot ais bada un aukstuma. Lai par winu luhdsot Deewu, ka winsch waretu sweiks un wesels pahrbraukt. Us aiseeschanu lai neweens nedomajot — un neweens ari wairs to nedomâ.

Us Jelgawas-Moscheiku dselszeļa sestdeen 26. Aprilî pulksten 1 naktî, wilzeenam no Krimunu-Lipstu stanzijas atejot, notikuse nelaime, pee kam pahrbraukts kahds padsihwojis wihreetis, kursch bijis us weetas pagalam. Nelaimigais drusziņ nokawejis wilzeenu un tam sahkot kustetees tas wehl gribejis eekahpt, bet pakritis sem wagonu riteneem, kas tam pahrgahjuschi pahri. Tai paschâ deenâ isbraukuschi aprinka ahrsts un ismekleschanas teesnesis, nelaimigo apskatit. —e—

No Ehdoles sino „Gold. Anz.", ka tureenes apteekeris A. K. 16. Aprilî pulksten 1 pehz pusdeenas pee smehdes nosists. Eemesls schim noseegumam esot bijis eepreekschejs strihds. Weens no slepkawahm esot jau apzeetinats.

No Leel-Eseres. Wairak gadu atpakaļ schê nodibinajahs Pahrtikas beedriba, kura sawu darbibu ussahka ar leelisku sparu un spehku: wisdrihsakâ laikâ beedriba eeguwa tahdu publikas peekrischanu un ustizibu, ka tas gan zitur nekur nebuhs pee muhsu beedribu eestahdehm peedsihwots. Ne-ilgu laiku pastahwejusi, beedriba spehja usrahdit jau wisai teizamus panahkumus, kas winas labo kreditu, protams, wehl wairak nostiprinaja. Tà Leel-Eseres pahrtikas beedribas weikals plauka un seedeja, ka bija jadomâ, tam tuwumâ it nekahda Schihdu pahrdotawa wairs nespehs pastahwet, bet putet isputehs, jo katrs Leel-Eserneeks tureja par sawu godu un peenahkumu, eepirkt wisas sawas wajadsibas tikai no pahrtikas beedribas weikala. Bet — kà tas nahza, kà ne — zihtigâ un zensigâ beedriba, kuras pastahweschana likahs jau us wiseem laikeem buht nodroschinata, sahka it negaidot nihkulot un tad gahja ar to tà us leju, ka drihsi pehz tam beedriba ar wisu sawu leelisko weikalu, kursch labu laiku tik sposchi bija rihkojees, isputeja, kà pelawu kopina wehjâ. Kà tas bija warejis lehktees un notiktees? Ja, to wehl tagad schejeeneeschi nespehj lahga isprast. Leeta tikai ta, ka Leel-Eserei naw wairs sawas pahrtikas beedribas un lepnee un paschapsinigee Leel-Eserneeki isdara atkal, it kà tehwu tehwu laikôs, wisus sawus eepirkumus pee Schihdu bodneekeem. Gan wehl pastahw Leel-Eserê labdaribas beedriba, bet ari tanî eestahjees sawads klusums, tà ka mas wairs ko no tahs dsird. Par laimi Auzê nodibinajusehs Sadraudsiga beedriba, kura un schinî apgabalâ gahda par patihkamu laika kawekli un newainigeem preekeem. L.

Pahrdoschanas wairaksolischanâ.

Wentspils-Kuldigas meera-teefneschu sapulzes sahlê, Kuldigâ, pahrdos: 1) 7. Junijâ otro reisu Jana Rusas „Rakschu" mahjas, Edoles pagastâ, Wentspils aprinkî. Mahjas wehrtetas us 2200 rubļ. 2) 7. Junijâ Jana Sihmana „Melusu" mahjas, Sarkanmuischas pagastâ, Wentspils aprinkî. Mahjas wehrtetas us 3200 rubļ. 3) 7. Junijâ otro reisu Andreja Gorbanda „Lepakeļu" mahjas, Suhru pagastâ, Wentspils aprinkî. Mahjas wehrtetas us 4000 rubļ.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 30. Aprila lihds 7. Maijam. Swehtdeen 4. Maijâ: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulkst. 9 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsê deewgaldn. pulkst. 7 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. — Lauku draudsê ussaukti: Kristaps Schautels ar Katrihnu Ahbelit; Jehkabs Kalninsch ar Trihni Grauds; Ansis Prawarnijs ar Katrihnu Maurin; Gederts Jumiks ar Greetu Kruhmin; Krischs Meese ar Katrihnu Bluhm; Dawids Pleseers ar Julianu Aneti Eichwald; Jahnis Grünfelds ar Katrihnu Schwarzbach; Jahnis Saukitens ar Liseti Slokenberg; mirušchi: Schanos Jautris, 4 n. w.; Greeta Kahrklin, 56 g. w.; Juris Baumans, 56 g. w.; Anna Klara Stefenhagen, 5 g. w.; Jehkabs Bihmans, 59 g. w. — Pilsehtas draudsê ussaukti: Pehters Behrsups ar Augusti Mariju Semjahn; Jahnis Puke ar Lawisi Suhna; Jahnis Saukiten ar Liseti Slokenberg; Andrejs Wilinskis ar Auroru Emiliju Grüneisen, dsim. Steinfals; Wilis Lerchs ar Trihni Wilde; mirušchi: Juhle Maiss, 43 g. w.; Milda Sofija Lihkum, 3½ g. w.; Anna Doroteja Borowski, 6 m. w.; Johans Baumans, 7 m. w.; Milda Elwine Weinberg, 1 g. 1 m. w.

Pilsehtas draudsê dahwanu eenahzis: preeksch jaunahs basn. — 24 r. 80 k.; preeksch misiones — 100 kap.; preeksch swezehm — 90 k.; preeksch Tabora — 65 k.; preeksch nab. skol. b. — 10 k.; preeksch spital. — 30 k.; preeksch kurlmehmeem — 10 k.

Jelgawas gimnasijas wehstures un geografijas skolotajs W. R. Lunin eezelts par Pehrnawas gimnasijas inspektoru.

„Pahrtikas beedribas" walde muhs luhdz usnemt scho rakstu:

Atsauzotees us „Latw. Awischu" № 16 sinojumu par schejeenes „Pahrtikas beedribu" teek zaur scho, lai ispaustahs walodas atspehkotu, no Jelgawas Pahrtikas beedribas waldes isskaidrots, pirmkahrt: ka wisas zaur ugunsgrehku un duhmeem apskahdetahs prezes tika no apdroschinaschanas beedribas pehz spezielas apswerschanas nowehrtetas us 1975 rubļi un newis us 200 rbl. skahdes, kà tas bij sinots „Latw. Aw." № 12.; pee tam nerehkinaja abjus spihkerus, no kureem weens bij par 1000 rubl. un otris nemas nebija apdroschinats; tà ka apdroschinatajâ spihkeri nekas nebij no uguns apskahdets, tad tas netika ari apdroschinaschanas summâ eerehkinats. Otrkahrt us sinotaja wehstijumu, ka kahds no beedreem atpirzis weikalâ atlikuschahs prezes, ja-isskaidro, ka leelako daļu gluschi ne-apskahdetas prezes, kà peem. strikus, ahdu prezes, ratu smehri, krahsas un zitas, kuras no duhmeem neteek skahdetas, kà ari wisas us behninga atrodoschahs prezes minetas beedribas walde patureja pate atpakaļ un ka tikai no sabojatahm prezehm tika kahdam beedram pahrdots par 450 rbl., tamdehl, ka minetai waldei newakas dehl nebij eespehjams mineto pretschu pahrdoschanu kontrolet, nedz ari bij kahda teesiba samaitatahs prezes atpirkt; kas sihmejahs us sinamâ beedra eegulditu naudu, kura nesasneedz ne pusi no pirkuma summas, tad minetais beedris ne domat nedoma, sawu eegulditu naudu no beedribas isnemt; bet ja winsch to gribetu, tad ta winam, kà ari kaut kuram zitam beedram tiktu no waldes atmaksata pehz noteiktâ laikâ isdaritas usteikschanas. Beidzot wehl japeesihmê par beedribas „muscha aismigschanu", ka katram, kas scho paskaidrojumu lasijis, buhs gan saprotams, ka tahdi sinojumi tik war zeltees no beedribas skaugeem, kuru, kà redsams, Jelgawas „Pahrtikas beedribai" netruhkst, jo — daudzeem par preeku jeb nepatikschanu weikals tiks drihsâ laikâ turpinats.

Jelgawas Pahrtikas Beedribas Waldes wahrdâ:

Preekschneeks: K. Dabre.

Rakstwedis: J. Spire.

Uguns-grehks. Peekdeen 25. Aprilî pehz pulksten 12 pusdeenâ izzehlahs uguns-grehks Pasta eelâ apteekera Herteļa nama wirsstahwâ. Uguns-dzehsejs pehz stundas publiceem wispirms ar pahris rokas sprizehm un tad ar twaika sprizes palihdzibu uguns tahlak isplatischanos aptureja un pehz tam to pawisam nodzehsa. Nama wirsstahws pawisam ispostits. Skahdes, kà dzirdams, esot notizis par wairak nekà 4000 rubļeem. Nams esot bijis apdroschinats par 11,000 rbl. Uguns ais nesinameem eemesleem izzehlees sahku sakmu noliktawâ. —r—

Sadzibas. Trešdeen 23. Aprilî preekschpusdeenâ Olaines semturis Kr. D. atbrauzis Jelgawâ, lai schejeenes fabrikâs nopirktu dzelzs ezeschas un zitus semkopibas rihkus, pee kam tas no mahjahm panehmis lihdz 30 rubļus naudas. Us tirgus platscha tas satizis kahdu nepasihstamu wihreeti, kam luhdzis, waj nesinot kahdu fabriku, kur par lehtu naudu waretu nopirkt semkopibas rihkus. Semneekam ar sweschneeku nu eesahkusees dzihwa faruna, pee kam abi eegahjuschi tuwejâ wihnusi un tur sahkuschi kreetni eeswikot. Pehz tam tee abi eekahpuschi fuhrmani un aisbraukuschi pee Annas wahrteem pehz mineteem semkopibas rihkeem, kur fuhrmani atlaiduschi. Tad tee abi gahjuschi wajadzigos rihkus meklet un pehz laba brihscha staigaschanas naw nekur tahdus atraduschi, ne ari tahdas fabrikas, kur tos taisa, jo sweschneeks eesilluscho semturi tikai maldinajis. Beidzot eesehduschees fuhrmani un braukuschi atkal atpakaļ us mineto wihnusi, pee kam sweschneeks, semturi glaudidams un apkerdams, tam if manteļa kabatas nemanot issadzis naudas maku ar 20 rubļeem; pahrejo naudu tas bij paglabajis westes kabatâ. Kamehr semturis ar fuhrmani kaulejees, tikmehr sweschneeks aizbehdzis. Nu semturis kehris pehz sawas naudas, bet ta bijuse wehjâ. Bê atkal mahziba semneekeem, lai ne-eelaischahs ar nepasihstameem schejeenes saules brahleem. — Zetortdeen 24. Aprilî ap pulksten 2 no rihta 2 garnadzschi bij atlaususchi Leelajâ eelâ no eelas puses pulkstentaisitaja Schönbara pahrdotawas aizlaischamo logu slehgi un no tureenes issaguschi wairak selta un sudraba pulkstenus, kà ari daschadas zitas selta un sudraba leetas, wehrtibâ par wairak nekà 200 rubļeem. Pehz zihtigas pakaļmekleschanas abus garnadzschus tai paschâ deenâ sakehra un sagtahs leetas, kuras tee bija paslehpuschi pilsdahrzâ kruhmôs un zitur, pa leelakai daļai atdabuja atpakaļ. — Pirmdeen 14. Aprilî kahdam no Rigas atbraukuscham amatneekam bija eepatizees ar kahdeem schejeenes eemihtneekeem ar laiwu pawisinatees pa Leelupi, pee kam amatneeks bijis drusziņ eeschilbis un laiwâ sehdot eemidzis. Kahds no blakam sehdoscheem bija scho azumirkli eewehrojis, isnehmis eemiguschajam no kabatas naudas maku un if ta isnehmis 25 rubļus naudas un selta gredzenu, kas bijis wehrts 48 rubļus. Atmosdamees Ridzineeks atradis sawu naudas maku turpat laiwâ un domadams, ka tani wiss kahrtibâ, to atkal eebahzis kabatâ; wehlak tas tikai sahdzibu atradis un to pasinojis polizejai, kas ussahkuse stingru pakaļmekleschanu. — Pirmdeen 21. Aprilî nakti kahds garnadzis aiz Esara wahrteem meldera St. dzihwokli zaur logu eelihzdams no kumodes nozadzis sudraba kabatas pulksteni, naudas maku ar 5 rbl. un daschas zitas sihkakas leetas un tad klusahm aizbehdzis projam. Domâ, ka zaglis bijis kahds no apkahrtejeem kaimineem, kas dzihwokļa telpas smalki zinajis. — Nakti us 22. Aprilî Dalbes basnizkrogerim sagli zaur peeleekamâ kambara logu eelihduschi istabâ un tur nozaguschi selta kabatas pulksteni ar selta kehdi, wehrtibâ 115 rubļu un tad wehl daschdaschadas drehbes, kuru skahde wehrteta lihdz 400 rubļeem. Sagli ar sagtajahm mantahm wehl ne-esot atrasti. — Nakti us 23. Aprilî tikuse aplaupita Dalbes basniza. Sagli kahdu loga ruhti eespeesdami un pa logu eekahpdami esot nozaguschi daschus basnizas lukturus, ko noturejuschi par sudraba. Ari teitan esot nesinams, kas sahdzibu izdarijis. Abas schihs sahdzibas pasinotas schejeenes polizejai.

Nelaimigs kriteens. Aiz Esara wahrteem Stefanija sudmalu meldera palihgs W. otrdeen 22. Aprilî uskahpis sudmalu wirsgalâ, kur tas rihkojees pee jauna welbomja eewilkschanas, pee kam tur truhkuse kahda tauwa un tas tik nelaimigi nokritis uz akmeneem, ka ļoti wahrigi eewainojis smakri un kaklu. Nelaimigâ kriteja dzihwiba stahwot breesmâs. —e—

Izbehdzis un sakerts. Peektdeen 25. Aprilî Dobeles pagasta preekschneeks ar kahdu palihgu weduschi diwus arestantus, wihru ar seewu, us Jelgawu. Arestantam bijuschas rokas sakehdetas un wisi tschetri sehdejuschi weenôs ratôs. Netahļu no Grihwas krogus, pee Tuschku preedehm arestants peepeschi eesitis preekschneekam ar kehdehm pa peeri, tà ka tam wahrigi eewainojis galwu un kreiso azi un tad izlehkdams if rateem eebehdzis tuwejâ meschâ, kur mehginajis paslehpties. Ar tuwejo mahjneeku un weetejâ uradnika palihdzibu arestants tizis wehl tai paschâ deenâ mescha beesumôs uzeets un sanemts zeeti, pee kam israhdijees, ka tas no weenas rokas jau bijis nomauzis saslehgto kehdi. Arestants tizis aizwests us Jelgawu un eesehdinats droschâ weetâ. —e—

Aukstа masgaschanahs. Izgahjuscho nedeļu kahds Skrihwera eelas amatneeks, wehl jauns zilweks, wisu nakti saki usdzihwojis un no rihta mahjâs pahrnahzis, bija uzsahzis bez eemesla strihdinu ar sawejeem, pee kam tam tizis peedraudets, ka ja tas ne-apmeerinatees, tad tiks aizwests us policeju un eesehdinats droschâ weetâ. Schee draudi eeskluschajam jaunekliim tà kehruschees pee sirds, ka tas kreklôs azumirkli isskrehjis no istabas un eelebzis tuwejâ kanali, kur mehginajis noslihzinatees, pabahzdams pliko galwu wairak reises sem uhdens. Bet tà ka tai weetâ uhdens nebijis wisai dzilsch un pee tam wehl druzziņ par wehsu, tad tas pahrdomajis, ka schi dzihwe tatschu jaukaka un kahpis itin meerigi atkal no kanaka ahrâ. —.—

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Parisê, 8. Maijâ (26. Aprilî). Sehru deewkalpojumâ, kuru notureja Notre-Dame basnizâ, bija basnizas widû ustaisits katafalks, us kura atradahs komteses Schalen un Schilien-Gake kundzes sahrki. Katafalks bija apkrauts wainageem, kuru starpâ atradahs ari wainagi no Wahzu keisara un keisareenes un no Kreewu kolonijas. Presidents Fors sehdeja us estrades pa kreisai rokai no katafalka, aiz wina abu nelaiku peederigee, ministri, diplomatija, augsti amata wihri u. t. t. Pehz mischahm paters Oliwjê runaja runu par bihbeles wahrdeem: „Swehtigi ir tee, kas pamet sawu dzihwibu, daridami labu." Pa sehru zeremoniju laiku bija wisas leelakahs Parises magasinas slehgtas.

Parisê, 9. Maijâ (27. Apr.). Pehz deewakalposchanas Notre-Dame basnizâ Fors peenehma audienzê baronu Mohrenheimu, kas bij nahzis Kreewijas Keisara un Keisareenes wahrdâ isteikt lihdzjuhtibu, ar kahdu Winu Majestetes peedalahs pee Franzijas sehrahm. Fors luhdza Mohrenheimu, issazit Kreewijas Waldineeku Pahrim pateizibu par lihdzjuhtibu, ko Kreewu Keisars parahdijis, Sawâ weetâ suhtidams Leuchtenbergas herzogu.

Parisê, 9. Maijâ (27. Apr.). Greeku waldiba ir greesusehs pee leelwalstju weetneekeem Atenê, lai dabutu leelwalstis par widutajahm. Leelwalstju weetneeki apleezinajuschi, ka scho zirkularu sanehmuschi, un apsolijuschi sawu palihdzibu. Druzziņ atturigaka bij Wahzija; tahs weetneeks tikai sinoja par raksta sanemschanu, peemetinadams, ka winam pirms janogaida tahlakas pawehles. Domâ, ka schihs pawehles drihz atnahks. Turku waldiba, kà leekahs, leelwalstju puhlinus labpraht pabalstihs un ussahks sarunas, kas israhditos par wajadzigahm pehz leelwalstju starpâ jaukschanahs. Turku waldiba tatschu newehlahs pameeru, kuru Greeki waretu preeksch tam isleetot, lai islabotu sawu stahwokli us kara-lauka. Diplomatiskahs aprindas ir tanî sinâ weenis prahtis, ka kara turpinaschana usskatama par taisnako zeku, pa kuru waretu tikt pee laba gala mehrka, jo zaur to tiktu ari nowehrsta pahrak leela farunu nowilzinaschana. No droschas puses sino, ka sultans nebuht netureschotees pretim un peerahdischot sawu meera mihlestibu; tadehl winsch nenemschot atpakaļ sawu solijumu dot Kretai patstahwibu; ari no Turkeem pagehretâ kara atlihdzsiba nebuhschot pahrak leela. Sultans prasischot tikai it ne-eewehrojamu robeschu pahrgrozijumu, kam buhs tikai strategiska nozihme.

Konstantinopolê, 8. Maijâ (26. Aprilî). Kretas dumpineeki pee Akrotiri sahka waijat Greeku sawwalneekus, kuri tadehl aizbehga us Italijas admirala kugi meklet patwehrumu.

Konstantinopolê, 9. Maijâ (27. Aprilî). Edems-paschâ dabuja marschala wahrdu un tapa eezelts par wirskomandantu wisam kara-spehkam, kas atronahs pee Greeku robeschahm.

Welestinâ, 8. Maijâ (26. Aprilî). Greeki atstahja Wolo. Anglijas, Kreewijas, Franzijas un Austrijas kara kugi suhtija us sauszemi matroschus, lai apsargatu pilsehtu. Konsuli eeraduschees, lai pahrrunatu ar Edemu-paschâ. Turku kara-spehks ee-eet pilsehtâ. Greeki behga us Almiru, lai peeweenotos pee Domoko zitam kara spehkam.

Atenê, 8. Maijâ (26. Aprilî). Manofs telegrafê, ka Turki 5. Maijâ dewuschees zelâ us Artu. Greeki, kas gahja us Prewesu, atsaukti atpakaļ. Runâ, ka Manofa weetâ eezelschot Stratesu. — Turku general-schtaba preekschneeks Fuads-bejs izlaidis pawehli, kurâ tas prasa, lai Epirâ kristitee Greeki noleekot eerotschus.

Atenê, 10. Maijâ (28. Apr.). Drihz sagaida Turku usbrukumu Domoko apzeetinajumeem. Turki eedsihwotajeem neka launa nedara; tatschu daudz dzihwokļus wini aizdedzinajuschi un Farsalas basnizu izlaupijuschi. Greeki Domoko steidzigi apzeetina.

Atenê, 9. Maijâ (27. Apr.). Greeku waldiba darija leelwalstim sinamu, ka 2 kompanijas sapeem ar 25 ofizeereem aissauktas no Kretas, un apsolija, ka drihzumâ fauks if Kretas atpakaļ ari wisu zitu kara-spehku.

Kanejâ, 8. Maijâ (26. Aprilî). Dumpineeki schahwa us kahdu Austrijas kahjneeku kompaniju, kas bij zelâ us Nerokuru. Austreescheem nebija saudejumu.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Antares, kapt. Rusbergs, 4. Martâ no Cadix iseedams un uf Wiburgu braukdams, 15. Aprilî eesteidsees Leepajas ostâ. Catharina, kapt. Tschakste, no Leepajas eedams, 18. Aprilî sasneedsis Bonefu. Capella, kapt. Kregers, 16. Aprilî atstahjis Hamburgu, uf Blyth eedams. Johannes, kapt. Sirnis, 16. Aprilî isgahjis no Ternensenes uf Port Lounag. Anna Lina, kapt. Reisons, eeksch Grimsby peenehmis lahdinu uf Narwu. Ejtik, kapt. Girtbaus, 2. Aprilî no Plymouthas iseedams, 12. Aprilî nonahzis Stetinê. Lilly, kapt. Trautmans, no Leepajas iseedams, 17. Aprilî nonahzis Grangemouthâ. Jahsep, kapt. Purinsch, 17. Apr. atstahjis Kopenhagenu, uf Rigu nahkdams. Christian, kapt. Jansons, 16. Apr. nonahzis Kopenhagenâ, no kureenes ees uf Wentspili. Anna Mathilde, kapt. Kehse, atrodohs zelâ no Bahijas uf Macau, Brasilijâ, kur eenems sahls lahdinu uf Rio Schaneiro. Jupiter, kapt. Grants, peenehmis lahdinu no Blythes uf Arkangelsku par 4 mahrz. 2 schil. un 6 pensi kihli ogłu, un Sorkholm, kapt. Laurs, no Tynes uf Pernawu, 7 schil. no tonna ogles un 9 schil. kokes. Rigas ostâ 19. Aprilî eenahkuschi Rosalie, kapt. Sielemans, Lennock, kapt. Mikelmans. Constantin, kapt. Kwells, 30. Martâ nonahkdams Fayalê, pee kuga lizis isdarit masakas reparaturas un 13. Aprilî dewees zelâ. No eksperteem kugis wehrtets uf 300 mahrzinahm (ap 3000 rubłu). Jacob, kapt. J. Osolinsch, 24. Martâ atstahjis Barbedosu, Wakar-Indijâ, uf Lagunu, Amerikâ, dodamees. Austra, kapt. Lasis, no Trinidades, W.-Indijâ, 18. Febr. isbraukdams, Apalachicolâ, Floridâ, nonahzis 11. Aprilî. Anna Alwine, kapt. Leelkalns, 19. Martâ posts no Trinidades uf Guadeloupi un Gulbis, kapt. Wellinsch, uf Dieppi. Ingeborg, kapt. Snikers, 2. Aprilî no Klaipedas iseedams, 17. Apr. sasneedsis Alloa. Canopus, kapt. Oschmuzneeks, no Wentspils isbraukdams 1. Apr., Grangemouthâ nonahzis 18. Apr. Titana, kapt. Andrus, 17. Apr. posts no Bones uf Rigu. Lydia, kapt. Otmans, no Wentspils iseedams 4. Aprilî, Bonefâ nonahzis 16. Apr. Delphin, kapt. Barons, 17. Apr. atstahjis Middlesbro, uf Jcelandi dodamees. Mars, kapt. Trepinsch, 1. Apr. no Wisbeches isbraukdams, 15. Apr. nonahzis Swanelê. Jupiter, kapt. Grants, 22. Apr. gataws atstaht Rigu un eet uf Grimsby. Elvira, kapt. Aumans, 18. Apr. isgahjis no Leepajas uf Kingslynnu. Martha Maria, kapt. Muischuls, 3. Apr. Marinu, Wakar-Indijâ, atstahdams, 10. Apr. sasneedsis Port Morant, Jamaikâ. Kursemneeks, kapt. Muzneeks, 23. Febr. Mobili, Alabamâ, atstahdams, 20. Apr. nonahzis Glasou dokâ. Ernst Alfred, kapt. Moritz, 12. Martâ atstahjis Apalachicolu, uf Wisbechu nahkdams. Andreas, kapt. Benkis, 3. Aprilî Cowes atstahdams, 18. Aprilî sasneedsis Plymouthu. Pollux, kapt. Grihwans, 14. Aprilî isgahjis no Leepajas uf Grangemouthu. Emma, kapt. Osis, peenehmis lahdinu no Leepajas uf Anglijas wakara peekrasti. Arons, kapt. Meschs, no Libekas ar lahdinu uf Rigu nahkdams, kahdas 20 werstis no Dinamindes bahkas 22. Apr. juhrâ saduhrees ar Koidulu, k. Leisbergs, kursch atradees zelâ no Rigas uf Angliju. Julie Alide, kapt. Kadagas, 19. Apr. isgahjis no Leepajas uf Sunderlandi. Livadia, k. Ottomers, 26. Febr. no Alschiras ar korku malkas lahdinu uf Rigu isbraukdams, 19. Aprilî gahjis Dungenes garam. Geschwister Damkaln, kapt. Gulbis, 12. Febr. Lagunu, Amerikâ, atstahdams, 19. Apr. sasneedsis Falmouthu. Columbus, kapt. Grihwans, 2. Apr. no Klaipehdas uf Southamptonu iseedams, 20. Aprilî gahjis South Foreland garam. Anna Ottilie, kapt. Salminsch, 10. Aprilî no Rigas uf Invernes iseedams, zelâ no ledus apsahdets, kalab kugis eegahjis Wentspils ostâ islabofchanas nolukâ. Capella, kapt. Kregers, 16. Apr. no Hamburgas isbraukdams, 24. Apr. nonahzis Blythê. Jupiter, kapt. Puķne, 27. Febr. Apalachicolu, Floridâ, atstahdams, 24. Apr. sasneedsis Llanelly. Rinnusehen, kapt. Bagats, 19. Apr. isgahjis no Blythes uf Arkangelsku. Jacob Catharina, kapt. Rosenbergs, 19. Apr. atstahjis Methili, uf Rigu nahkdams. Sorkholm, kapt. Laurs, 20. Apr. posts no Schields uf Pernawu. Irbia, kapt. Ottmans, 8. Apr. no Pernawas isbraukdams, 21. Apr. sasneedsis Hulli. Johannes, kapt. Sirnis, 20. Apr. isgahjis no Ternenses uf Port Launay. Columbus, kapt. Grihwans, kursch 2. Aprilî isgahjis no Klaipehdas uf Southamptonu, 20. Apr. dsihts (no straumes) uf Sandhead ugunskugi un kad pehdejais isschahwis kahdus draudu schahweenus, glahbschanas laiwas dewuschahs zelâ pee Columbus, kuram, lai ne-usseetu uf Godwina sehkleem, bijis jamet enkurs un janem palihgâ laiwas, kuras tad ari to atswabinajuschas no draudoschâ stahwokła; 23. Apr. kugis nonahzis Southamptonâ. Julie Marie, kapt. Weinbergs, 22. Apr. posts no Bones uf Hammerfestu. Austra, kapt. Friedenwalds, 21. Apr. atstahjis Grantomi, uf St. Davids dodamees. Wladimir, kapt. Baumans, 19. Apr. atstahjis Bonefu, uf Rigu nahkdams. Aurora, kapt. Matusals, 21. Febr. no Darienes, Amerikâ, uf Delfzilju iseedams, 21. Apr. gahjis Dungenesei garam. Nimrod, kapt. B. Anderfons, 13. Apr. atstahjis Mobili, Alabamâ, uf Nieuportu, Belgijâ, nahkdams. Silvanus, kapt. Tomels, eenem Sunderlandê lahdinu uf Rigu. Ugunzeems, kapt. Puhlinsch, 23. Apr. isgahjis no Gravesendes uf Middlesbro. Orest, kapt. Rubens, 24. Apr. atstahjis Kopenhagenu, uf Stevens Klintu dodamees, kur eenems krihta lahdinu uf Rigu.

Lihdſ 26. Aprilim pee Rigas atbraukuschi 239 kugi, to starpâ 210 twaikoni un 29 buru kugi, un no Rigas 164 kugi aisbraukuschi. (B. W.)

Tirgus sinas.

Rigâ, 26. Aprilî. Labibas tirgus ir loti rahms un bes apgrosijumu. Kweeschi, Kreewu, uf 125 mahrz. pamata, maksaja 83—87 kap. pudâ. Rudsi, Kreewu, uf 120 mahrz. pamata, maksaja 56 kap. pudâ. Ausas, gaischahs, labahs sugas, maksaja 63—75 kap. pudâ, schahwetas ausas 52—57 kap. Meeschi, seschkanschu, schahweti, uf 100 mahrz. pamata, maksaja 60 kap., Kreewu meeschi 55 kap. Linsehklas. Stepju sehklas uf 87½ proz. pamata, maksaja 102—103 kap. pudâ, brahka sehklas 98—100 kap. Kanepes maksaja 106 kap. pudâ. Linsehklu eklas rauschi, schejeenes, maksaja 71—72 kap. pudâ, Kreewu linsehklu eklas rauschi 66—70 kap. Pupas maksaja 69—70 kap pudâ. Sirni 58—62 kap. pudâ.

Leepajâ, 25. Aprilî. Rudsi, uf 120 mahrz. pamata, maksaja 57 kap. pudâ. Ausas pehz winu daschadahm sugahm un labuma 60—75 kap. pudâ. Meeschi 54—55 kap. pudâ. Linsehklas par 7 mehreem 99—101 kap. Sirni 62 kap. pudâ. Kanepes 104 kap. pudâ. Kweeschi 87—88 kap. pudâ. Saules puku sehklas 60—61 kap. pudâ. Klijas 42—55 kap. pudâ.

Wehstules un atbildes.

Nahtram. Nedereja. — **J. St. D—ôs.** Atbildes uf jautajumeem waram dot tikai sawâ laikrakstâ, bet ne zaur wehstulehm. — **Daudsaweetim R—â.** Griba laba, bet spehki wehl wahji. — **K. Sapr. B—kâ.** Leekahs, ka Jums dsejas dahwanas; bet tahs wehl ne-iskoptas. Jums wehl daudſ jalasa un jamahzahs. — **M. O. P—ôs.** Sinojums neder. Uf jautajumeem turpmak dabusseet atbildes. — **M. N. R—gâ.** Par Jelgawu lai peeteek. — **R. D. E.** Juhsu pretraksts weenkahrt par daudſ par garu, otrkahrt winsch daschâ sinâ runâ pretim Juhsu paschu pirmajam sinojumam; tadehł newaram winu usnemt, kaut gan zitadi Jums labpraht kautum aisstahwetees. —

Kwihtes.

Preeksch paganu misiones sanehmu no Jelgawas Latweeschu pilsehtas draudses peezdesmit (50) rubłus.

Ar pateizibu

Mahzitajs Kluge.

Preeksch kurlmehmo eestahdes sanehmu no Jelgawas Latweeschu pilsehtas draudses zaur mahzitaju Reinhard kungu peezdesmit (50) rubłus.

Ar pateizibu

V. Dobbert

Sw. Triad. dr. mahzitajs.

Kreewu papihra naudas kurss.

Berlinê, 10. Maijâ (28. Aprilî).

100 rubł. selta naudâ 330 Wahzu mahrk.
100 „ papihra „ 216½ „ „

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 28-го Апрѣля 1897 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

S l u d i n a j u m i.

Azu ahrsts

Dr. L. Blumenthal

ir no ahrsemem atbrauzis un peenem atkal **slimneekus katru deenu** no pulkst. 9—11 preeksch pusdeenas un 5—6 pehz pusdeenas **Rigâ**, Dsirnawu eelâ № 79, Tehrbatas celas stubrî.

NB. **Swehtdeenâs** no pulksten 10 lihdſ 11½ preeksch pusdeenas.

Jelgawas Palihdsibas Beedriba

isbrauks

swehtdeen 4. maijâ 1897. gadâ

uf **Langerwaldes parku**

salumôs.

Spehlês kara orkestris kapelmeistera Sakrschewska kga wadibâ.

Sahkums pulksten 3. pehz pusdeenas, beigas plkst. ½11. wakarâ.

Eesejas zenas (eerehk. labd. nod.): beedru kungeem 20 kap., beedru dahmam 10 kap., nebeedru kungeem 30 kap., nebeedru dahmam 20 kap.

No pulksten ½3 pehz pusdeenas brauks twaikonis „Sarja" starp pilsehtu un Langerwaldi turp un atpakaļ katru pusstundu. — Maksa par brauzeenu 10 kap., returbiletes 15 kap.

Kahrtibas komisija.

Balku mahjas

Kursemê, Kuldigas aprinkî. **Kursischu pagastâ, lehti pahrdodamas.** Schihs mahjas atronahs no Saldus meesta 12 werstes un eepirktas no Krona. Labas ehkas, pilns inwentars, apsehti lauki (rudsu, kweeschu un abbolinu), 11 lauku wirtschaftê — katrâ laukâ 20 puhraweetas, plawas, ganiklas un meschs, — kopâ **333 puhraweetas**. Klahtakas sinas waj Balkôs no wirtschaftneeka **Gehnerta** jeb ari no Balku mahju ihpaschneeka zaur sekoschu adresi: г. Пенза, Ивану Александровичу Трейманъ, собственный домъ.

Zenasmuischâ, Jelgawas tuwumâ, war dabut pirkt par dsimtu

20 puhraweetas

leelu weetu ar labi eekoptu semi, saimneezibas ehkam un kreetnu augku koku dahrsu. Klahtakas sinas Zenineeku Ilksinôs jeb Jelgawâ, apakſch kolonadem № 110, tirgotawâ.

Jelgawâ,
Leelajâ eelâ № 17.

C. W. Dannenberg's.

Kapu preminekłu pagatawoschana if **Sweedru, Kursemes** un **Zelgijas** granita un wisahm **marmora** sortiehm pehz leelâ iswehlê eeskatameem sihmejumeem un mudukeem.

Lehgeris

no gataweem **monumenteem, krusteem, plahtehm** u. t. t. Lehjamahs **dselso krusti**, seltiti un neselkiti, pa fabrikas zenahm.

Mahlderukrahsas,

sausas kâ ari sagatawotas, **ahtri schuhstoscha ferniza, lakas, krihts** un **pinseles** dabonami pee

C. Höpkera Pehzn. Jelgawâ.

Twaikons „Mitau"

brauz:

Zetortdeen 1. Majâ:
Pulksten 7 no rihta no **Dubulteem** uf **Jelgawu**.
Pulksten 3 pehz pusdeenas no **Jelgawas** uf **Dubulteem**.

Sestdeen 3. Majâ:
Pulksten 6 pehz pusdeenas no **Dubulteem** uf **Jelgawu**.

Swehtdeen 4. Majâ:
Pulksten 8 no rihta no **Jelgawas** uf **Dubulteem** un **Majoreem**.
Pulksten 6 pehz pusdeenas no **Dubulteem** uf **Jelgawu**.

W. Sehl.

Wisulabako dselses

buhw- un sedlineeku materialu

dabon wisleelakâ iswehlê pee

J. S. Parigina mantineekeem,

Jelgawâ, sem kolonadem.

Kurpneeku un sedlineeku

prezes wisleelakâ iswehlê pehrkamas pee

T. S. Smirnowa mantineekeem,

Jelgawâ, Akzises eelâ № 2.

Pret tuhlin samaksu atlaischu uf tapetem: no 10—50 kap. rullî — 5% no 55—500 k. rullî — 10%

J. M. Trofimows,

Rigâ, Kungu eelâ № 10.

Tapetes, greestu rosetes, logu rulojus leelâ iswehlê, **nowelkamo papihri, asfalta papihri** preeksch mitrâm seenam un **seenu papi** wisadôs gabalôs par **lehtâm zenam**.

Kungu eelâ № 10. **J. M. Trofimows, Rigâ.** Kungu eelâ № 10.

Glahschu un lampu pahrdotawa.

Jauns! Zeenijamu smehkejoschu publiku daru usmanigu uf tabakas fabrikas sabeedribas Jauns!

M. J. Bostandschoglo

jaunislaisteem papirosseem

Tivoli

25 gab. 15 kap., 10 gab. 6 kap. un 5 gab. 3 kap., kas loti garschtigi.

S. J. Lasersohns,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 29 un apakſch kolonadeem № 106.

Eeksch- un ahrsemes wihnus,

konjaku, rumu un **araku,** kâ ari **spirtu** un **brandwihnu,**

likeerus, smalkus snabjus, konjaku, rumu un **araku,** ari **tabaku, zigarus, papirosus** un **hilses** dabonami weenmehr pilnigâ krahjumâ un leelâ iswehlê pee

J. Jakobsohna,

Akzises eelâ, pee tirgus, Jelgawâ.

Rihgas dselsleetawas un maschinu fabrikas sabeedriba

agrak

Felser & Co.

Noliktawa: **Kahrla eelâ № 11,** pretim Tukuma-Jelgawas dselszeła wokzalam.

Fabrika: **Aleksandera eelâ № 184.**

Peedahwâ:

Jaunas kulmaschinas, ar rokahm waj gehpeli dsenamas.

Schihm jaunàm kulmaschinàm

ir kustinams **trumeła mantelis,** kas pats no sewim zelahs, tikllihdſ kulot koka gabali, akmeni u. t. t. eekluhst kulamâ trumelî; zaur to swescha balas weeglaki war zauri tikt un top **kulamo stiftu un trumeła luhschana attureta.** Lihdſ ar to atronahs pee schihm jaunahm maschinahm ihpaschas **patent-kulstiftes**, kuras tihraki graudus iskuł un winus nepahrsit un top ihpaschi wairak iskults, nekâ ar weenkahrschahm stiftehm.

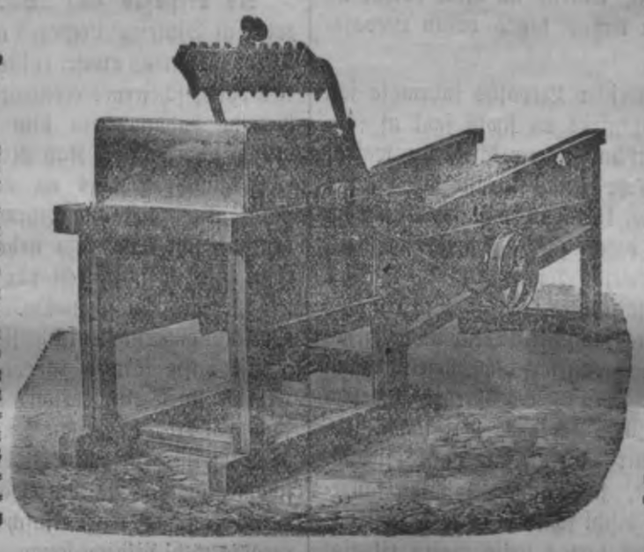

Tahlak peedahwajam:

Puzmaschinas.

Eksełu maschinas.

Kartufełu un rahzenu greesejus.

Wisadus arkluts u. t. t.

Superfosfatus, kaulu miltus.

Lokomobiles un kulmaschinas

ar **twaika spehku** no **Richarda Garret & Sons, Anglijâ,** pehz jaunakahm konstrukzijahm.

L. M. Arensteina

apteeku pretschu, kimikaliju, parfimerijas un gumijas pretschu weikals

Jelgawâ, Katołu eelâ Nr. 3,

blakam tabakas magasinai,

Pret kodehm: **naftalinu, kamparu, kamforinu, terpentinu, kodu pulweri, kodu papiri, kodu spirtu, India kodu aissargu, Turku piparus** 2c. Preeksch masgaschanahs: **masgaschanâs sahli, Kreuznachera sahli, Kreuznachera Mutterlaugu, Franzensbades purwu sahli, preeschu atwasu ekstraktu, sehwelaknu, behrsu pumpurus, preeschu pumpurus,** ahrsemes **mineral-uhdeni** swaigâ suhtijumâ u. t. t. **Wisas eklas pehrwes,** sausas un sataisitas, **firnisu, terpentinu, laku** 20 sortês, **sausinaschanas pulweri** un **sausinaschanas schkidrumu** u. t. t. Bez tam peedahwaju sawu leelo lehgeri **seepju, odehru, oh de kolonju, puhderi, sobu birstes, krehmi** u. t. t. Wisadas **gumijas sprizes, termometerus, bandaschas, schlaukas, uhdens mehroschanas rinkus, uhdens-mehroschanas glahses** un wisu zitu, kas pee praktiskas laukſaimneezibas ir derigs.

Rigas drahnu zepures, jaunakâs modes **tuhku hutes, salmu hutes** preeksch kungeem un sehneem, kâ ari **sihda** un **wasaras drahnu zepures** peedahwâ pa **loti lehtam zenam** Jelgawâ, Leelajâ eelâ **Gottlieb.**

A. N.

Bogdanowa tabakas fabr. noliktawa

Jelgawâ, Katołu eelâ № 12,

eewehlê wehl lihdſ schim papira dabiſt plahnuma un labuma sinâ, **nepahrspehtas** papirosu hilses, sem nosaukuma:

Царскія безъ клея,

kuras dabonamas ari wairak lauku un pilsehtu bodês, kâ ari pahrtiku beedribu weikalôs.

NB. Zeen. publika teek luhgta uf katras kastites Bogdanowa firmu un glihtu walsts-ehrgli eewehrot, lai no pakaltaisitahm hilsehm sekmigaki issargatos.

Penkules muischâ,

Dobeles aprinkî,

5 waiflas ehrseli

aplez kehwes; 2 no scheem jaunpirkti. Lezinaschanas nauda 2 rub. 50 kap. lihdſ 3 rub. 50 kap.

Wisâs grahmatu bodês dabonama:

Katrâ kreetnâ mahjturibâ nepeezeeschama grahmata:

Pawahru grahmata.

Sastahdita no kahda leizama pawahra.

Maksâ glihtâ wahkâ eeseeta 1 rubli.

Kapu peemineklus

no **marmora** un **granita** if **labaka materiala.**

Leelu krahjumu

wisadu **tschuguna kapu krustu** turu weenmehr uf lehgera.

Wislehtakas zenas.

Akmenu poleereschana ar twaika spehku uf galwoschanu.

M. Brauers,

pee Annas wahrteem, blakus literatu teem. (Aleksandra prospekts № 4).

Labu seenu

pahrdod

Fr. Weidemanis,

Jelgawâ, pee Dobeles wahrteem.

Tèkschu- un ahrsemes wihnus,

konjaku, rumu un **araku,** kâ ari **spirtu** un **brandwihnu,**

likeerus, smalkus snabjus, konjaku, rumu un **araku,** ari **tabaku, zigarus, papirosus** un **hilses** dabonami weenmehr pilnigâ krahjumâ un leelâ iswehlê pee

J. Jakobsohna,

Akzises eelâ, pee tirgus, Jelgawâ.

Дозволено цензурою. Рига, 28 апрѣля 1897.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht 2 peelikumi.)